

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind atestarea personalului care activează în domeniul securității industriale
Data:	03 octombrie 2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Subdiviziunea:	Direcția infrastructura calității și supravegherea pieței
Persoana responsabilă și datele de contact:	Anatolie Silitrari, tel. (022) 250-536 E-mail: anatolie.silitrari@mded.gov.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Problema – Lipsa cadrului normativ care să reglementeze procedura de atestare a personalului tehnic-ingineresc și muncitoresc care este implicat în exploatarea și utilizarea obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice/sistemelor tehnologice utilizate în cadrul obiectivelor industriale și al obiectivelor social-comunale, inclusiv):

a) nu este stabilit modul de atestare a personalului tehnic-ingineresc în cadrul comisiilor de examinare organizate, în cadrul centrelor specializate de instruire și, respectiv a personalului muncitoresc în cadrul comisiilor de examinare organizate de operator;

b) nu sunt stabilite profesiile raportate la activitățile din domeniul securității industriale, pentru care se acordă permis de exercitare;

c) nu este stabilită o metodologie de formare a tarifelor pentru serviciile de atestare.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

a) nu este stabilit modul de atestare a personalului, care activează în domeniul securității industriale, în cadrul centrelor specializate de instruire și în cadrul comisiilor organizate de operator.

Obiectivul *securității industriale* este asigurarea funcționării în siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase în scopul protecției intereselor vitale ale persoanei și societății, inclusiv protejarea proprietăților terților și a mediului ambiant de eventuale avarii și de consecințele acestora la obiectivele industriale sau la instalațiile tehnice potențial periculoase.

Astfel, conform datelor furnizate de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (INST) sunt înregistrare 5223 de obiective industriale potențial periculoase, care sunt gestionate de circa 4700 de întreprinderi/agenți economici. Totodată, INST supraveghează circa 33000 de instalații tehnice și sisteme tehnologice, dintre care, se atestă 8581 ca fiind cu termen de exploatare depășit.

Una din componentele care asigură funcționarea corectă a obiectivelor industriale și/sau a instalațiilor tehnice potențial periculoase este personalul tehnic-ingineresc și muncitoresc angajat al operatorilor și al persoanelor juridice specializate, implicate în activitățile prevăzute la art.9 alin.(1) lit. a)–d) Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase.

Este de menționat că, în ansamblu, activitățile din domeniul securității industriale includ:

a) proiectarea, construcția, reconstrucția, reparația capitală, reutilizarea tehnică, conservarea și lichidarea/desființarea obiectivelor industriale;

b) exploatarea și utilizarea obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice;

c) fabricarea, montarea, punerea în funcțiune a instalațiilor tehnice/sistemelor tehnologice utilizate în cadrul obiectivelor industriale și al obiectivelor social-comunale;

d) întreținerea, deservirea tehnică, reglarea și reparația instalațiilor tehnice/sistemelor tehnologice utilizate în cadrul obiectivelor industriale și al obiectivelor social-comunale.

Pentru a desfășura activități în domeniul securității industriale, personalul tehnic-ingineresc și cel muncitoresc este obligat să-și mențină nivelul de calificare și să confirme cunoașterea normelor și a regulilor de securitate.

Menținerea nivelului de calificare se face prin instruiți la centrele specializate de instruire în domeniul securității, iar cunoașterea normelor și a regulilor de securitate se face prin atestarea personalului, care reprezintă evaluarea cunoștințelor personalului care deservește instalațiile tehnice și procesele de producere la obiectivele industriale cu eliberarea permisului de exercitare. Or, permisul de exercitare reprezintă documentul eliberat în baza unei examinări și evaluări, de către o Comisie de atestare, a cunoștințelor persoanei respective care deține calificarea de profil, și permite persoanei să activeze în domeniul securității industriale să desfășoare activități și/sau lucrări în acest domeniu.

Legea nr. 151/2022 reglementează expres că instruirea personalului se efectuează la centrele specializate de instruire pe domenii de activitate/specialități, în corespundere cu Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.193/2017, conform programelor de formare continuă a adulților, coordonate cu Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică și supuse evaluării în vederea acreditării sau autorizării de funcționare provizorie, în condițiile legii.

Astfel, în urma analizei cadrului normativ de implementare în domeniul securității industriale, constatăm că, au existat 2 regulamente generale care specificau procedura de instruire și atestare a specialiștilor și muncitorilor în domeniul securității industriale, aprobate prin Hotărârea Departamentului „Moldova-Standard” nr.1321-RT din 12.05.2003 și Hotărârea Serviciului Standardizare și Metrologie al Republicii Moldova nr.1533-RT din 15.06.2004, respectiv:

(i) Regulamentul general RG 35-01-31:2003 „Reguli de instruire și atestare a personalului agențiilor economice, care exploatează obiectele industriale periculoase”; și

(ii) Regulamentul general RG 35-01-61:2004 „Reguli de instruire, atestare și perfecționare a muncitorilor, care deserveșc instalațiile tehnice la obiectivele industriale periculoase”.

De menționat, că regulamentele generale indicate mai sus au fost abrogate prin ordinul ministrului economie și infrastructurii nr.147 din 14.09.2017, în virtutea faptului că art.11 din Legea nr.116 din 18.05.2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, a stabilit că, modul de instruire și atestare a persoanelor care activează în domeniul securității industriale se aprobă de Guvern. Astfel, constatăm că, la moment nu există un act normativ aprobat de Guvern care să reglementeze atestarea personalului (tehnic-ingineresc și muncitoresc) care activează în domeniul securității industriale.

Totodată, întru executarea art.3 alin.(2) lit. f) și art. 29 alin.(2) lit. b) din Legea nr. 151/2022, Guvernul urmează să aprobe Regulamentul privind atestarea personalului care activează în domeniul securității industriale.

Până la intrarea în vigoare a Legii nr.151/2022, procesul de atestare a personalului este obligatoriu și toate atestările sunt obligatorii de a fi desfășurate în cadrul comisiilor organizate doar în centrele de instruire. Conform Legii nr.116/2012, categoriile de personal pentru care atestarea era obligatorie includea: experții, lectorii, metodiștii, maiștri pe instruire din cadrul centrelor specializate de instruire, personalul tehnic-ingineresc, muncitoresc, inclusiv persoanelor, care efectuează controlul distructiv sau nedistructiv și sudurilor. Din enumerare se observă că și lectorii, metodiștii, maiștri pe instruire din cadrul centrelor specializate de instruire, care este considerat personal didactic, de rând cu personalul tehnic-ingineresc, muncitoresc era obligat să dețină atestare pentru a activa în centrele specializate de instruire.

Legea nr. 151/2022 de curând adoptată specifică expres că atestarea este obligatorie doar pentru personalul tehnic-ingineresc și muncitoresc.

Atestarea personalului tehnic-ingineresc se efectuează în cadrul comisiilor de atestare formate în centrele specializate de instruire, iar atestarea personalului muncitoresc se efectuează în cadrul comisiei de atestare din cadrul operatorului/angajatorului. În cazul în care operatorul nu poate organiza activitatea unei astfel de comisii de atestare, acesta se adresează pentru atestarea personalului muncitoresc în cadrul comisiilor de atestare la centrele specializate de instruire.

Confirmarea competenței persoanelor, care efectuează controlul distructiv sau nedistructiv și a sudurilor se va efectua în cadrul organismelor de certificare a persoanelor acreditate și recunoscute.

De menționat că, în situația persoanelor, care efectuează controlul distructiv sau nedistructiv, se recunosc și calificările valabile, în cazul în care în Republica Moldova nu există centre specializate de instruire în domenii ce țin de securitatea industrială sau centrele existente nu implementează programe corespunzătoare și cu condiția că actele aferente acestor instruiți sunt eliberate de entitățile specializate ale:

a) statelor membre ale Uniunii Europene;

b) statelor cu care Republica Moldova are încheiate acorduri de colaborare în domeniul securității industriale sau acorduri de recunoaștere a actelor de studii emise la formarea continuă a adulților în domenii ce țin de securitatea industrială.

De asemenea sunt recunoscute certificatele de competență eliberate de organismele de certificare a persoanelor acreditate de către organismele naționale de acreditare semnate ale acordurilor europene și internaționale de recunoaștere bilaterale sau multilaterale.

Conform datelor prezentate de 11 centre de instruire și atestare (total -12 centre) în perioada 2019-2022 a avut loc următorul volum de atestări în Republica Moldova în domeniul securității industriale:

Anul	Personal tehnic-ingineresc (nr. persoanelor)		Muncitori (nr. persoanelor)	
	instruite	atestate	instruite	atestate
2019	2017	4143	5358	13552
2020	1848	3372	5626	13092
2021	2017	4990	7104	14345
2022	1784	3906	5541	14495
Total (2019+2020+2021+2022)	7667	16410	23699	55481
Media anuală (raport procentual ingineri/muncitori)	1917	4103	5907	13871

Din datele prezentate în tabel se poate observa că ponderea atestărilor muncitorilor este net superior și se prezintă într-un număr destul de mare. De asemenea, numărul persoanelor atestate prevalează triplu numărului persoanelor instruite în anul respectiv. Menționez că, atât Legea nr.116/2012, cât și Legea nr.151/2022 permite atestarea persoanelor în lipsa unei instruirii obligatorii.

Totodată, trebuie să atenționăm că, în varianta anterioară a normelor (Legea nr.116/2012), atestarea muncitorilor putea fi efectuată și de către comisia organizată de agentul economic (angajator) și nu era obligatoriu să se organizeze doar la centrele de instruire. De menționat că impunerea atestării personalului muncitoresc în cadrul centrelor de instruire reprezintă o obligație excesivă și disproporționată (ce impune cheltuieli nejustificate), luând în calcul responsabilitatea anume a angajatorului (și nu a centrelor de instruire) în privința securității lucrătorilor și bunei funcționări a obiectivului industrial periculos, odată ce doar angajatorul va fi responsabil pentru accidentul industrial sau de muncă care apare și din vina instruirii necorespunzătoare a muncitorului.

Posibilitatea de pregătire și atestare a muncitorilor în cadrul centrelor de instruire este rațional să fie prevăzută doar ca un drept/oportunitate pentru întreprinderile mici, care nu dețin capacități și personal ingineresc-tehnic calificat pentru a putea instrui și atesta muncitorii proprii.

b) nu sunt stabilite profesiile raportate la activitățile din domeniul securității industriale, pentru care se acordă permis de exercitare.

Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021), se aplică în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatoriu pentru toate autoritățile administrației publice centrale și locale, întreprinderile, organizațiile și instituțiile, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică și pentru alte persoane juridice și fizice care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, la completarea documentelor oficiale, ori de câte ori se cere indicarea ocupației.

CORM 006-2021 stabilește denumirile ocupațiilor (funcțiilor și profesiilor) practicate de populația activă a RM și clasificarea lor pe grupe, în funcție de nivelul de omogenitate a activității desfășurate și de nivelul de competențe/abilități necesare pentru a practica ocupațiile respective. Sarcina stabilirii specialităților raportate la activitățile în domeniul securității industriale, pentru care se acordă permis de exercitare, a fost impusă de legea precedentă, dar care nu a fost executată. Legea nr.151/2022 a reînnoit sarcina privind stabilirea listei profesiilor raportate la activitățile din domeniul securității industriale, pentru care se acordă permis de exercitare. Lista respectivă va fi elaborată în conformitate cu Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova.

c) lipsește metodologia de formare a tarifelor pentru serviciile de atestare.

În prezent centrele specializate prestează servicii de atestare a personalului tehnic-ingineresc și muncitoresc, eliberarea permisului de exercitare a titularului pentru activități/lucrări în domeniul securității industriale. Conform prevederilor legii operatorul este obligat să asigure instruirea și atestarea personalului său antrenat în exploatarea/utilizare obiectivelor industriale și instalațiile tehnice. Astfel, permisul de exercitare este un act permisiv care permite unei persoane să activeze în domeniul securității industriale.

În cazul operatorilor care dețin mai multe obiective industriale simultan, în practică este mult mai costisitor să asigure atestarea muncitorilor în cadrul centrelor de instruire, decât să organizeze comisie de atestare la sediul lor.

Conform analizei impactului de reglementare la proiectul Legii nr.151/2022 a fost examinat aspectul instruirii/atestării personalului muncitoresc și a fost prezentată o simplă estimare aritmetică, care ne demonstrează că, dacă agentul economic ar putea economisi cel puțin 200 de lei¹ per muncitor în procesul de instruire/atestare, raportat la numărul de 13871 de muncitori/an, aceasta ar însemna economii de peste 2,7 milioane de lei anual, pentru cele peste 5 mii de obiective industriale lucrative. Astfel, luând în calcul examinarea situației de fapt și de drept în privința sistemului de instruire și atestare, obligația de a atesta muncitorii doar în centre este una excesivă și creează costuri nejustificate pentru agenții economici, costuri care ar putea fi transformate în investiții pentru dezvoltarea și perfecționarea obiectivelor industriale potențial periculoase.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Structura instituțională precum și însăși procesul de instruire și atestare a personalului antrenat la obiectivele industriale potențial periculoase s-a construit fără o viziune clară în privința dezvoltării și încadrării acestuia în mod efectiv în structura sistemului de învățământ.

În paralel și reforma sistemului de învățământ, care a fost inițiată în anii trecuți, continuă să desconsidere o mare parte de școli private, care sunt agenți economici și nu sunt înregistrați ca și instituții de învățământ, dar care prestează servicii indispensabile de formare continuă/profesională a adulților.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Pe parcursul anilor, aspectele privind instruirea și atestarea personalului tehnic-ingineresc și muncitoresc care este implicat în exploatarea și utilizarea obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice / sistemelor tehnologice utilizate în cadrul obiectivelor industriale s-a dezvoltat în baza Legii nr.116/2012 și legii care a precedat-o. Legea nr.116/2012 reglementa instituirea, autorizarea centrelor specializate de instruire în domeniul securității industriale prin obținerea avizului pozitiv de expertiză în domeniul securității industriale (*act permisiv*). Programele de instruire erau coordonate de autoritatea competentă în domeniul securității industriale și de Ministerul Educației. Inițial, centrele erau destinate instruirii și atestării personalului tehnic-ingineresc, ulterior a fost modificată legea, prin care a fost introdusă obligativitatea instruirii și atestării personalului muncitoresc doar în cadrul centrelor specializate de instruire.

De fapt, normele Legii 116/2012 privind activitatea centrelor specializate de instruire erau în contradicție cu normele privind activitatea de formare continuă a adulților, reglementată de Codul educației nr.152/2014 și Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 193/2017.

Astfel, se constată situația când două legi reglementează același obiect. În procesul elaborării proiectelor de acte normative, se țin cont, în mod obligatoriu, de regulile de tehnică legislativă care rezultă din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în special asupra necesității evitării reglementării juridice a aspectelor ce vizează același obiect sau aceleași relații sociale în mai multe acte normative, paralelismele în legislație fiind inadmisibile.

Respectiv, Legea nr. 151/2022 condiționează expres că, centrele specializate de instruire pot presta servicii de instruire în domeniul securității industriale dacă se înregistrează în *Registrul național al calificărilor*, instituit prin Hotărârea de Guvern nr.1199/2018, și întrunesc cerințele pentru furnizorii de

formare continuă a adulților prevăzute în Codul educației și Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.193/2017.

Pentru a acoperi cadrul normativ lipsă, Guvernul, întru executarea Legii nr.151/2022, urmează să aprobe modul de atestare a personalului care activează în domeniul securității industriale, profesiile raportate la activitățile din domeniul securității industriale, pentru care se acordă permis de exercitare, și metodologia de formare a tarifelor pentru atestare.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Legea nr. 151/2022 stabilește cadrul legal pentru asigurarea funcționării obiectivelor industriale potențial periculoase în condiții de securitate și fiabilitate și asigurarea întreținerii instalațiilor tehnice potențial periculoase, inclusiv din cadrul obiectivelor social-comunale și de locuit, de asemenea, obligațiile operatorilor pentru prevenirea, localizarea și lichidarea consecințelor avariilor sau accidentelor majore, precum și pentru limitarea consecințelor acestora asupra vieții, sănătății sau bunurilor oamenilor și asupra mediului ambiant.

Prevederile Legii nr. 151/2022 care reglementează aspectele privind personalul care activează la obiectivele industriale și instalațiile tehnice sunt:

- art. 3 alin. (2) actele normative aprobate de Guvern stabilesc inclusiv: „f) modul de atestare a personalului care activează în domeniul securității industriale, profesiile raportate la activitățile din domeniul securității industriale, pentru care se acordă permis de exercitare, și metodologia de formare a tarifelor pentru atestare.”;

- art.9 alin. (3) „Operatorul sau persoana juridică specializată poate să activeze în domeniul securității industriale în cazul în care obiectivul industrial sau instalația tehnică este înregistrată în Registrul de stat și dacă acesta/aceasta dispune de personal calificat care deține permise de exercitare și/sau certificate de competență.

- art.14 alin. (1) „Operatorii care exploatează obiective industriale sunt obligați: „4) să admită, pentru executarea lucrărilor la obiectivul industrial sau instalația tehnică/sistemul tehnologic, personal calificat, care deține permis de exercitare sau certificat de competență valabil;”

- art.19 alin. (9) „Atestarea personalului se efectuează în urma unei instruiți sau în lipsa acesteia, conform Nomenclatorului obiectivelor industriale, al instalațiilor tehnice, utilajelor și tehnologiilor utilizate în cadrul acestora și apartenența acestora la clase de pericol, prevăzut în anexa nr.2, și conform activităților stipulate la art.9 alin.(1) lit. a)–d), în limita necesară pentru executarea atribuțiilor de funcție.”

În contextul prevederilor legale expuse constatăm că, necesitatea elaborării și promovării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind atestarea personalului care activează în domeniul securității industriale este dictată de Legea nr.151/2022.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul principal constă în îmbunătățirea/sporirea calității procesului de atestare a personalului tehnic-ingineresc și muncitoresc prin stabilirea unui cadru de reglementare a procesului respectiv.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea de neintervenție, care presupune implicit păstrarea situației actuale, nu a fost examinată, dat fiind faptul, că proiectul Regulamentului privind atestarea personalului care activează în domeniul securității industriale urmează a fi elaborat întru executarea prevederilor Legii nr.151/2022 care a schimbat esențial cadrul de reglementare a atestării personalului tehnic-ingineresc și muncitoresc din domeniul securității industriale.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea recomandată (de fapt impusă de lege) presupune elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind atestarea personalului care activează în domeniul securității industriale și va conține următoarele elemente de bază:

- cerințe privind procesul de atestare a personalului din cadrul operatorilor și persoanelor juridice specializate, care desfășoară activități în domeniul securității industriale;

- cerințe referitor la crearea și activitatea comisiilor de atestare a personalului tehnic-ingineresc, în cadrul centrelor specializate de instruire și a comisiilor de atestare a personalului muncitoresc în cadrul operatorilor;

- cerințe privind cunoștințele care trebuie confirmate în procedura de atestare de către personalul tehnic-ingineresc și muncitoresc, care includ: cerințele actelor legislative și normative, documentelor normativ-tehnice și regulilor de securitate în domeniul securității industriale, și țin de competența celui atestat, instrucțiunile de serviciu; planurile de lichidare a avariilor, regimurile și sistemele de salvare în caz de avarie; cunoașterea destinației, construcției și principiilor de funcționare a utilajului tehnic, mijloacelor de securitate și mijloacelor de protecție contra avariilor; condițiile de exploatare inofensivă a utilajului de bază și auxiliar, ș.a.;

Regulamentul va specifica, în anexă, specialitățile/profesiile raportate la activitățile în domeniul securității industriale, pentru care este necesară deținerea permisului de exercitare. Lista urmează a fi elaborată conform Clasificatorului Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021) și Nomenclatorul obiectivelor industriale, al instalațiilor tehnice, utilajelor și tehnologiilor utilizate în cadrul acestora, specificat în anexa nr.2 din Legea nr.151/2022.

De asemenea, Regulamentul va specifica în anexă Metodologia de calcul a tarifelor pentru serviciile de atestare în domeniul securității industriale prestate de centrele specializate de instruire.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu sunt propuse opțiuni alternative.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

În cadrul analizei problemelor existente s-a constatat costuri majorate și povară administrativă mărită asupra operatorilor din cauza deficiențelor de funcționare a sistemului instituțional sau deficiențelor de reglementare, în special datorită reglementării neeficiente a modului de atestare a muncitorilor de la obiectivele industriale periculoase (estimativ costuri mărite cu circa 2,7 milioane lei pe an).

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Beneficii

- eliminarea celor mai evidente curențe ce țin de atestarea personalului care activează în domeniul securității industriale;

- aducerea centrelor de instruire în albia cerințelor și standardelor educaționale va contribui la dezvoltarea calității serviciilor de instruire;

- asigurarea cadrului de reglementare privind atestarea personalului care activează în domeniul securității industriale;

- micșorarea impactului economic pentru operatori în partea ce ține de atestarea personalului muncitoresc, prin admiterea atestării muncitorilor în cadrul comisiilor create la agenții economici (și nu la centrele de instruire), la fel se vor cauza economii substanțiale pentru deținătorii obiectivelor industriale potențial periculoase. Reiterăm că, o simplă estimare aritmetică ne demonstrează că dacă agentul economic ar putea economisi cel puțin 200 de lei per muncitor în procesul de instruire/atestare, raportat la numărul de 13871 de muncitori/an, aceasta ar însemna economii de peste 2700 mii de lei anual, pentru cele peste 5 mii de obiective industriale periculoase active.

Chiar dacă toate beneficiile sunt racordate la perioada de un an calendaristic, totuși trebuie să atenționăm că nu toate vor apărea din primul an după intrarea în vigoare a proiectului, unele soluții necesită timp și efort suplimentar pentru a fi dezvoltate și implementate.

Costuri

Novățiile propuse în cadrul proiectului nu presupune careva costuri de la bugetul de stat.

În privința proceselor de instruire, în cazul în care cele 12 centre de instruire vor dori și vor avea capacitatea să se conformeze cu cerințele și standardele educaționale, așa cum prevede legea, atunci acestea vor fi nevoite să se acrediteze la ANACEC. În urma interviului cu una din școlile² care activează în domeniul securității industriale, dar și cel de pregătire a șoferilor auto, s-a relatat că acreditarea costă minim 15 mii lei, plus costuri suplimentare pentru fiecare program în parte, dar probabil care nu vor depăși în total 20 mii lei. Astfel, pentru 12 centre, acreditarea va impune costul de 240 mii lei în primul an.

Totodată, probabil în prima perioadă, aceste costuri - pentru acreditare a centrelor de instruire, vor influența creșterea prețurilor la instruire și atestare. Însă datorită volumului de persoane instruite (deja), această creștere nu pare a fi atât de semnificativă, axându-se în principal pe costurile legate de atestare. Dacă presupunem că prețul pentru atestare va crește cu maxim 20% (în primul an), atunci costul atestării unui muncitor va crește de la 252 la 302 lei și cel pentru un inginer va crește de la 522 la 626 lei, adică cu 104 lei mai mult pentru ingineri și 50 lei mai mult pentru muncitori.

Conform datelor prezentate de către centrele de instruire, în perioada 2019-2022 în mediu anual sunt atestați 4103 de ingineri, deci costurile suplimentare (într-o eventuală creștere de prețuri) vor atinge cu 426 mii lei pe an în cazul personalului tehnic-ingineresc.

În partea ce ține de muncitori, aceștia sunt atestați în număr de cca 13871 persoane/ an (doar în cadrul centrelor), astfel că, dacă se va admite atestarea în cadrul întreprinderii, atunci la centrele de instruire vor fi atestați maxim 50% din numărul total al acestora înregistrați anual (estimativ – 6935 persoane/an). În această situație, costurile suplimentare care ar putea fi suportate de către centrele de instruire ar atinge suma de cca 337 mii lei pe an în cazul muncitorilor. , moment evaluarea costurilor de instruire pentru agenții economici ar atinge suma de cca 691 mii lei mai mult pentru instruirea personalului care lucrează la OIP.

Beneficii (mii lei pe an)	Costuri (mii lei pe an)
2700,0 - economii	240,0 - acreditare
-	763,0 (426,0 +337,0) – costuri de instruire și atestare
<i>Total:</i>	
2700,0	1003,0
Beneficii nete: 1697,0 mii lei	

Astfel, în urma analizei cost-beneficiu, se constată că beneficiile sunt cu mult mai superioare costurilor, și că beneficiile nete constituie peste 1,697 milioane de lei pe an. Cea mai mare sumă, care a determinat prevalarea netă a beneficiilor este constituită în baza estimării riscurilor materializate.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Reieșind din prevederile cadrului normativ în vigoare, nu au fost analizate opțiuni alternative

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

În urma analizei opțiunii recomandate nu au fost identificate riscuri majore care ar putea duce la eșecul intervenției sau la efecte negative în general.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Concluzie <i>e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați</i>
După analiza costurilor și beneficiilor opțiunii recomandate se constată că domeniul de aplicare și dispozițiile rămân practic neschimbate, ceea ce înseamnă că proiectul propus implică impacturi minore.
5. Implementarea și monitorizarea
<i>a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sânt necesare</i>
Pentru implementarea opțiunii recomandate este necesar de elaborat și aprobat de către Guvern a Regulamentului privind atestarea personalului care activează în domeniul securității industriale. În urma aprobării proiectului nu sunt necesare reforme sau restructurări instituționale în rândul instituțiilor sau autorităților publice.
<i>b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea</i>
Implementarea prezentului proiect va fi monitorizat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în calitate de indicatori de performanță fiind: - numărul persoanelor instruite și atestate în domeniul securității industriale; - numărul de atestări a muncitorilor la centre de instruire (în scădere) comparat cu numărul de atestări la agenții economici; - numărul centrelor de instruire autorizate preliminar și/sau acreditate în sistemul de educație (în creștere).
<i>c) Identificați peste cit timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea</i>
Centrele specializate de instruire sunt obligate în conformitate cu Legea nr.151/2022 să transmită INST în format electronic, prin intermediul poștei electronice sau al altor mijloace de comunicare, până în data de 10 a lunii următoare trimestrului de raportare, informația cu privire la persoanele instruite și atestate, indicând operatorii/agenții economici în beneficiul cărora s-au desfășurat instruirile și atestările. Totodată implementarea Sistemului informațional „Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase” (în continuare – <i>SI ROITPP</i>) va permite implementarea noului concept de schimb informațional și înregistrări prin crearea unei baze de date privind activitățile desfășurate de operatori, organismele de inspecție acreditate și înregistrate, organismele de certificare a persoanelor acreditate și recunoscute, <u>centrelor specializate de instruire</u>, persoanele juridice specializate, obiectivele industriale și instalațiile tehnice/sistemelor tehnologice utilizate în cadrul acestora, precum și în cadrul obiectivelor social-comunale va permite monitorizarea performanțelor în domeniu. Indicatorii de performanță vor fi prezentați anual conform rapoartelor anuale, privind activitățile în domeniul securității industriale, prezentate de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică. Monitorizarea performanței va fi efectuată prin analiza indicatorilor de performanță și întocmirea raportului anual de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
6. Consultarea
<i>a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă</i>
Luând în considerare relațiile juridice reglementate de proiect se poate determina mai multe grupuri de interese de bază: 1) autoritățile de reglementare: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării, 2) autoritățile de supraveghere a pieței: Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică; 3) asociațiile mediului de afaceri: Asociația Businessului European (EBA), Camera de Comerț Americană în Moldova (AmCham Moldova); 4) centrele specializate de instruire, agenții economici din domeniu; 5) Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților
Analiza de Impact urmează a fi expertizată preliminar în cadrul Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător, conform rigorilor procedurale stabilite de Hotărârea de Guvern nr.23/2019. Ulterior, proiectul și analiza se transmit pentru examinare către Secretarii Generali de Stat, cu scopul înregistrării oficiale a proiectului la Cancelaria de Stat și, în cazul susținerii, lansării în avizări și consultări publice oficiale. Proiectul și analiza de impact urmează a fi lansate în consultări publice, publicate pe portalul <i>particip.gov.md</i>, inclusiv consultate suplimentar în cadrul meselor rotunde cu agenții economici care activează în domeniu și în cadrul Grupului de lucru a Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)
În cadrul consultării prealabile a AIR au comunicat lipsă de obiecții și propuneri la analiza de impact: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării; Centrele specializate de instruire: Centrul de Instruire Auto și Macarale „Total Auto”, „Moldovagaz” S.A.; „Termoelectrica” S.A.; „Centrul Tehnic pentru Securitate Industrială și Certificare” S.R.L. Totodată au venit cu propuneri de îmbunătățire la proiectul Regulamentului din partea: „CTSIC” S.R.L. și „Centrul de Instruire și producția” S.R.L.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	-1	-	-
povara administrativă	0	-	-
fluxurile comerciale și investiționale	+1	-	-
competitivitatea afacerilor	+1	-	-
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	-	-
concurența pe piață	+1	-	-
activitatea de inovare și cercetare	0	-	-
veniturile și cheltuielile publice	0	-	-
cadru instituțional al autorităților publice	0	-	-
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1	-	-
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	-	-
situația social-economică în anumite regiuni	+1	-	-
situația macroeconomică	+1	-	-
alte aspecte economice	0	-	-
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	-	-
nivelul de salarizare	0	-	-
condițiile și organizarea muncii	0	-	-
sănătatea și securitatea muncii	+1	-	-
formarea profesională	+1	-	-
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	-	-
nivelul veniturilor populației	0	-	-
nivelul sărăciei	0	-	-
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	-	-

diversitatea culturală și lingvistică	0	-	-
partidele politice și organizațiile civice	0	-	-
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+2	-	-
modul sănătos de viață al populației	0	-	-
nivelul criminalității și securității publice	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	-	-
nivelul și calitatea educației populației	0	-	-
conservarea patrimoniului cultural	0	-	-
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	-	-
accesul și participarea populației în activități sportive	0	-	-
discriminarea	0	-	-
alte aspecte sociale	0	-	-
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	-	-
calitatea aerului	0	-	-
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	-	-
biodiversitatea	0	-	-
flora	0	-	-
fauna	0	-	-
peisajele naturale	0	-	-
starea și resursele solului	0	-	-
producerea și reciclarea deșeurilor	0	-	-
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	-	-
consumul și producția durabilă	0	-	-
intensitatea energetică	+1	-	-
eficiența și performanța energetică	0	-	-
bunăstarea animalelor		-	-
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	+2	-	-
utilizarea terenurilor	0	-	-
alte aspecte de mediu	0	-	-
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
Anexe			
Proiectul preliminar de act normativ – 28 file Nota informativă – 3 file			